

XUNTA
DE GALICIA

PLAN DE IMPULSO AO LIBRO GALEGO

Táboa de contidos

INTRODUCCIÓN	3
O PLAN XERACIÓN CULTURA.....	11
O PLAN XERACIÓN CULTURA NO LIBRO GALEGO	15
INVESTIMENTO	37
RETOS E DESAFÍOS.....	42

1

INTRODUCCIÓN

1. Introducción

- ✓ As **políticas culturais** son un dos principais elementos de achega positiva para a sociedade, a economía e a proxección de Galicia.
- ✓ A importancia da cultura maniféstase na súa **dimensión social**, co potencial que ofrece para o benestar das persoas e a cohesión social, así como elemento de identidade e orgullo; e tamén na súa **dimensión económica**, pola relevancia que para o emprego, a innovación e o crecemento representan as industrias creativas e culturais.

✓ Os datos dispoñibles sobre a situación da cultura galega convidan a un certo optimismo:

» O sector cultural supón o **3% do PIB galego** e un **3,6% do emprego** de Galicia.

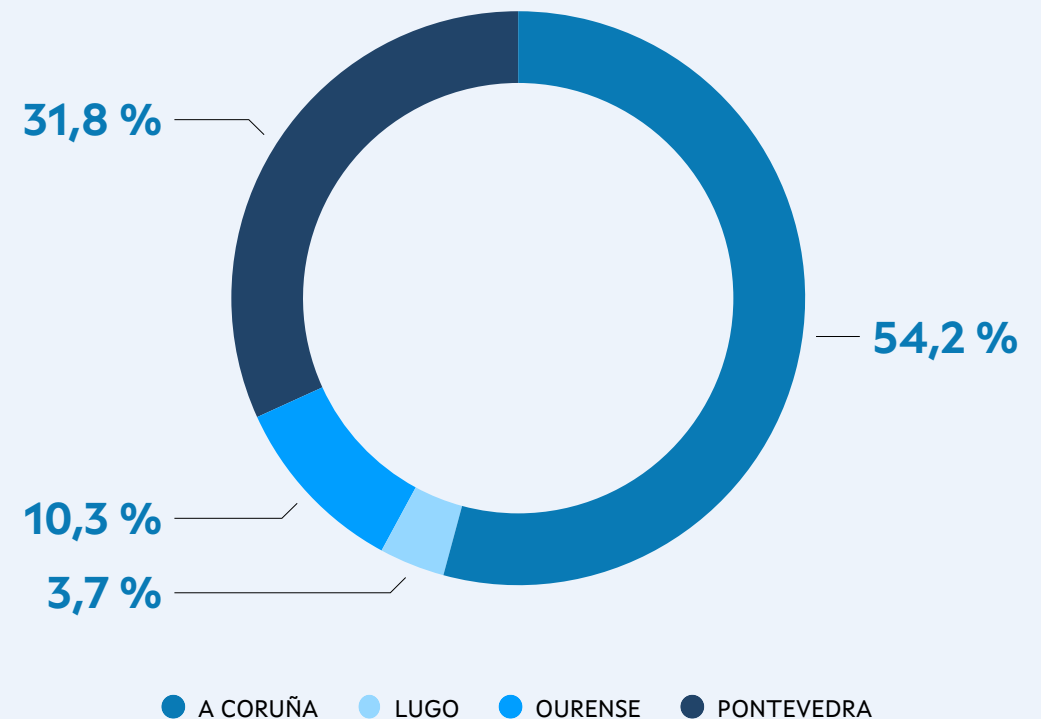

» Hai **35.400 persoas** que traballan na cultura, 500 máis que no primeiro trimestre de 2022.

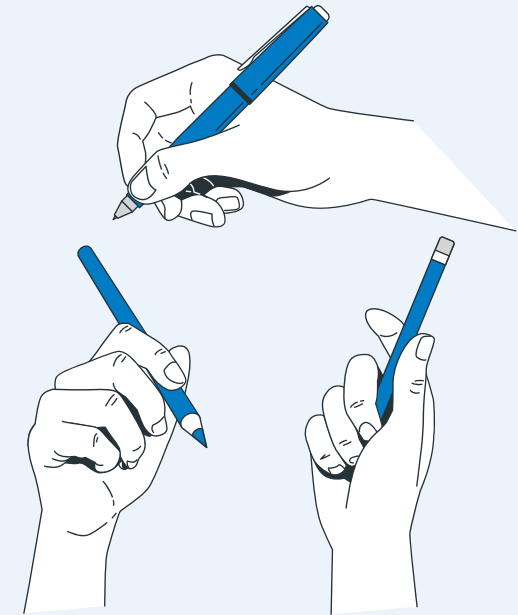
- › Galicia é a quinta comunidade autónoma en número de empregados no ámbito cultural.
- › A súa evolución nestes anos foi moi positiva, pasando de 21.400 traballadores culturais en 2011 aos máis de 35 mil actuais (un 65% máis).

- ✓ Este dato vén acompañado dun aumento na creación de empresas culturais, que **medrou un 3%**.
- ✓ Ademais do **incremento nas exportacións** dos nosos produtos culturais e do crecemento na confianza da cidadanía/consumidores.

- ✓ O sector do libro é **un dos piares da cultura galega**, polo que o Goberno galego tendeu a priorizar con liñas de actuacións centradas en impulsar a industria, en reforzar a súa difusión e en desenvolver o hábito lector no conxunto da sociedade.
-
- ✓ Ao abeiro do desenvolvemento da Lei 17/2006 do libro e da lectura de Galicia, o ecosistema galego do libro foise consolidando coa **posta en práctica de medidas de apoio** desde o sistema educativo, as bibliotecas públicas, as administracións, as empresas editoras, as entidades privadas, os creadores de contidos (escritores, tradutores, ilustradores...), o comercio libreiro, etc.

- ✓ Os **creadores/as literarios galegos** seguen acadando un **amplio recoñecemento** nestes últimos anos: ata 10 premios nacionais de narrativa, poesía, tradución, LIX, ensaio, historia e xornalismo cultural..., galardóns que recoñecen o talento galego.
- ✓ Cóntase cunha **producción editorial consolidada** e unha LIX galega de vangarda e de calidade.
- ✓ Os **índices de lectura aumentaron** nestes últimos anos. A pandemia de covid impulsou a lectura e converteu o libro nun refuxio...
- ✓ Os **novos formatos dixitais** consolidan novas maneiras e achegarse á lectura e ao libro.

Datos das editoriais e libros en Galicia

ANUALIDADE	EDITORAS	Nº LIBROS EDITADOS	LIBROS EN SOPORTE PAPEL EDITADOS	LIBROS NOUTROS SOPORTES
2012	147	2.335	1.999	336
2021	156 +9	2.564 +229	2.103 +104	461 +125

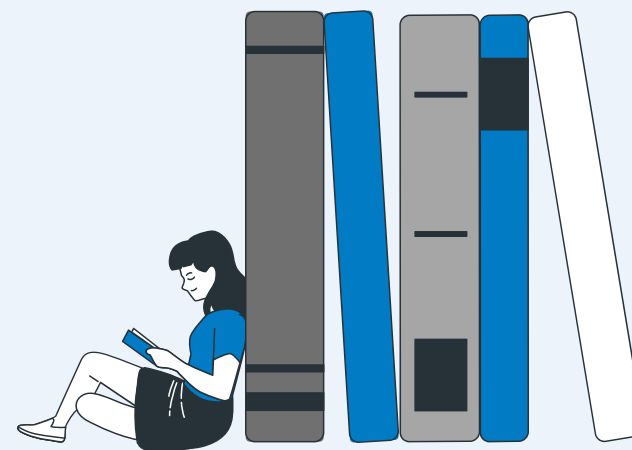
Situación da lectura en Galicia en 2022

Lectura pública

 Media de lectores/as en Galicia **61,7 %**

 Media de lectores/as en España **64,8 %**

Evolución lectura pública en Galicia

2

O PLAN XERACIÓN CULTURA

2. O Plan Xeración Cultura

- ✓ O Plan Xeración Cultura, aprobado polo Consello da Xunta na súa xuntanza do 26 de xaneiro de 2023, naceu co reto de establecer un amplo marco de traballo que achegue **liñas de actuación** para:

- » Garantir o acceso universal á cultura.
.....
- » Impulsar o talento.
.....
- » Modernizar as infraestruturas culturais.
.....
- » Xuntar esforzos desde a colaboración público-privada que reforcen a xeración de riqueza e benestar.

Un plan para renovar o impulso cultural de Galicia

- ✓ O Plan Xeración Cultura, que ten unha previsión de **investimento de 34M€ en 2023**, deseñouse nun contexto no que é necesario seguir co crecemento do sector e prepararse para afrontar novos retos nun escenario posXacobeo, celebración que apoiou dun xeito determinante a xeración de oferta e de demanda cultural nestes últimos anos.

Estrutura:

5
EIXOS
TRACTORES

57
ACCIÓNS

6
PLANS
SECTORIAIS

2
LEIS

34M€
INVESTIMENTO

Eixes do Plan Xeración Cultura

- 1 Acceso universal á cultura
.....
- 2 Apoio á creación e aos novos talentos
.....
- 3 Innovación, dixitalización e modernización
.....
- 4 Infraestruturas e legado cultural
.....
- 5 Proxección exterior, internacionalización e formación

3

O PLAN XERACIÓN CULTURA
NO LIBRO GALEGO

3. O Plan Xeración Cultura no libro galego

- ✓ O Plan Xeración Cultura impulsa tamén o sector do libro galego. Xunto ás liñas de actividade xa consolidadas, que se revelaron eficaces para o sector ao longo dos anos, procúranse **novos proxectos e áreas de actuación** que reforcen o papel do libro e da lectura, e do conxunto de axentes implicados, na sociedade galega.
.....
- ✓ Para o sector do libro de Galicia enúncianse os seguintes **obxectivos xerais**:
 - » Continuar co apoio á creación para facilitar a xeración de talento arredor do libro galego.
 - » Ampliar a difusión e distribución do libro en Galicia para achegar o libro ao público lector.
 - » Consolidar a literatura infantil e xuvenil galega como ferramenta para crear e fidelizar público lector desde as primeiras idades.
 - » Incidir na ampliación da porcentaxe de poboación lectora.
 - » Favorecer a lectura en lingua galega.
 - » Reforzar o papel das bibliotecas públicas como aliadas do libro, da lectura e dos creadores/as de contidos.
 - » Difundir fóra de Galicia o libro galego e os creadores/as e profesionais do sector.

3.1. Apoio á creación

- ✓ O labor dos **creadores/as no ámbito do libro** (escritores/as, tradutores/as e ilustradores/as) resulta crucial para deseñar e propoñer **produtos literarios de calidade**, que se dirixan a todo tipo de públicos e que fidelicen as persoas lectoras.

NOVAS INICIATIVAS DE APOIO Á CREACIÓN

**RESIDENCIAS LITERARIAS
NA ILLA DE SAN SIMÓN**

**LIXLAB. LABORATORIO
DE LITERATURA INFANTIL E XUVENIL**

**OLIXI. OBSERVATORIO DE LITERATURA
INFANTIL E XUVENIL IBEROAMERICANO**

- ✓ A maiores, continúan en marcha as **liñas de apoio aos premio literarios**, ao obradoiro de tradución poética “Con barqueira e remador” na Illa de San Simón e de creación literaria na Cidade da Cultura de Galicia, a estadía literaria para tradutores/as galegos na Residencia Literaria 1863 da Coruña, e o intercambio poético en residencia Aodh Ruadh Ó Domhnaill (Galicia – Irlanda).

Residencias literarias na Illa de San Simón

NOVIDADE

Descrición:

- ✓ Ponse en marcha, por vez primeira, un programa aberto para creadores/as no ámbito da literatura coa finalidade de realizar residencias creativas temporais na Illa de San Simón.
-
- ✓ Esta convocatoria vai dirixida a escritores/as, tradutores/as e ilustradores/as galegos e de fóra de Galicia, que queiran desenvolver unha estadía en formato de residencia nas instalacións que a Xunta de Galicia xestiona na Illa de San Simón.

PREVISIÓN DE
20 PERSOAS BENEFICIARIAS

30.000,00 €

LIXLAB. Laboratorio de Literatura Infantil e Xuvenil

NOVIDADE

Descrición:

- ✓ Proxecto de colaboración entre a Xunta de Galicia e o CSIC Galicia para poñer en marcha o Laboratorio de Literatura Infantil e Xuvenil.
- ✓ A súa finalidade é traballar, desde a innovación, na creación de espazos e de oportunidades entre os axentes do sector do libro, da comunidade científica e da sociedade galega que amplíen a publicación de títulos e de recursos de calidade na LIX en Galicia.

70.000,00 €

OLIXI. Observatorio de Literatura Infantil e Xuvenil Iberoamericano

NOVIDADE

Descrición:

- ✓ Proxecto de colaboración entre a Xunta de Galicia e Gáliz (Asociación Galega do Libro Infantil e Xuvenil) para a creación dun Observatorio da LIX en Galicia, España e Iberoamérica, que convirta a Galicia nun dos centros de referencia internacional na avaliación da situación da LIX das linguas iberoamericanas, dos seus libros, historias, documentos, experiencias e coñecementos acadados.

50.000,00 €

Outras liñas de axudas e colaboracións

- ✓ Premio literarios.
.....
- ✓ Obradoiro de tradución poética “Con barqueira e remador” na Illa de San Simón.
.....
- ✓ Obradoiro de creación literaria na Cidade da Cultura de Galicia.
.....
- ✓ Estadía literaria para tradutores/as galegos na Residencia Literaria 1863 da Coruña.
.....
- ✓ Intercambio poético en residencia Aodh Ruadh Ó Domhnaill (Galicia – Irlanda).

3.2. Edición e distribución

- ✓ A edición galega enfróntase a **moitos retos**, algúns deles vinculados coas necesidades dos lectores e dos novos formatos de acceso aos textos.
- ✓ Coa consolidación da lectura dixital e a existencia de públicos con necesidades diferenciadas, vese preciso **estimular a publicación de libros en novos formatos** que axude a ampliar a base das persoas lectoras en Galicia.

EDICIÓN DE NOVOS MATERIAIS: LECTURA FÁCIL E AUDIOLIBROS

NOVIDADE

- ✓ Outras liñas de axudas que se desenvolven son as de **edición e comercialización do libro galego**, as de **tradución ao galego e desde o galego a outras linguas**, a de **adquisición de produtos e licenzas** para a lectura dixital na plataforma GaliciaLe de préstamo electrónico, e a de **edición en lingua galega de recursos didácticos curriculares** para niveis non universitarios.

Edición de novos materiais: lectura fácil e audiolibros

NOVIDADE

Descrición:

- ✓ O obxectivo desta nova liña de subvencións é **incentivar ás empresas editoras galegas para que incrementen a cantidade e a variedade de libros producidos**, e que favorezan o acceso universal á cultura así como o proceso de dixitalización da cultura galega.
 - » A lectura fácil é unha metodoloxía con pautas para facer accesible a información a persoas con dificultades de comprensión lectora.
- » O audiolibro é un formato que transmite o contido dun libro mediante o audio, favorecendo un achegamento sonoro aos textos literarios.

150.000,00 €

Outras liñas de axudas e colaboracións consolidadas

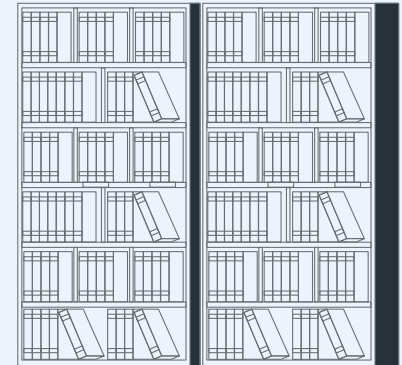
- ✓ **Convenios anuais de colaboración** coas principais entidades asociativas do sector do libro galego: Asociación Galega de Editoras, Asociación de Escritores/as en Lingua Galega, Asociación do Libro infantil e Xuvenil (Gálix), Federación de Librarías de Galicia e Asociación Galega de Profesionais da Ilustración.
- ✓ **Axudas para o sector editorial galego** relativas a gastos de edición, distribución e comercialización das publicacións editoriais.
- ✓ **Subvencións para a tradución** doutras linguas de obras publicadas orixinariamente en galego; e tradución para o galego de obras publicadas noutras linguas.

Outras liñas de axudas e colaboracións consolidadas

- ✓ **Axudas para a participación de persoas escritoras, ilustradoras e tradutoras** en feiras e mercados do libro fóra de Galicia.
- ✓ **Subvencións para a edición en lingua galega de recursos didácticos curriculares** nos niveis non universitarios.
- ✓ **Adquisición de produtos e licenzas para a lectura dixital na plataforma GaliciaLe** de préstamo electrónico.

3.3. Proxección exterior

- ✓ **A proxección exterior do libro galego**, dos seus profesionais e das súas producións, constitúe un obxectivo sempre moi presente na internacionalización da cultura galega.

BOLSAS PARA RESIDENCIAS LITERARIAS FÓRA DE GALICIA

NOVIDADE

ACORDO COAS EDITORAS GALEGAS PARA A ASISTENCIA A FEIRAS INTERNACIONAIS

NOVIDADE

-
- ✓ Outras accións, como a **participación nas principais feiras internacionais do libro**, as bolsas para a participación en **feiras e mercados do libro fóra de Galicia**, o **programa Nortear** de cooperación cultural Galicia-Norte de Portugal e o **espazo web da literatura galega** en inglés: *Portico of Galician Literature*.

Bolsas para residencias literarias fóra de Galicia

NOVIDADE

Descrición:

- ✓ As conexións internacionais dos creadores galegos no ámbito do libro reforzaranse coa convocatoria de axudas para **participar en residencias literarias fóra de Galicia**.
- ✓ **Escritores/as, ilustradores/as e tradutores/as galegos** poderanse beneficiar de bolsas para realizar estadías de creación en residencias, establecidas como tales, fóra de Galicia, estadías que permitirán avanzar en procesos de creación que redunden en futuras publicacións de maior calidade.

PREVISIÓN DE
15 PERSOAS BENEFICIARIAS

30.000,00 €

Acordo coas editoras galegas para a asistencia a feiras internacionais

NOVIDADE

Descrición:

- ✓ A internacionalización do libro galego require dun maior protagonismo das empresas editoras, quen a partir deste ano van xestionar directamente a **presenza do libro galego e dos seus profesionais nas feiras Líber**, o evento editorial máis importante de España; **e Frankfurt**, unha das citas internacionais máis relevantes de carácter profesional.

35.000,00 €

Outras accións consolidadas

- ✓ **Asistencia ás principais feiras internacionais do libro:** a Xunta de Galicia participa neste ano nas feiras do libro de Boloña, Bos Aires e Guadalaxara (México).
- ✓ **Bolsas para a participación en feiras e mercados do libro fóra de Galicia:** convocatoria de axudas para a asistencia a feiras do libro e festivais literarios de escritores, tradutores e ilustradores.
- ✓ **Programa Nortear de cooperación cultural Galicia-Norte de Portugal,** que ten como eixo a promoción dos intercambios culturais no ámbito da literatura e da ilustración no contexto da Eurorrexión.
- ✓ **Espazo web da literatura galega en inglés Portico of Galician Literature,** un portal web en inglés para dar a coñecer no exterior os escritores/as da literatura galega, a través de fragmentos traducidos das súas obras máis representativas, que se complementan con información biográfica sobre eles/as.

3.4. Difusión

- ✓ O libro galego ten nas **feiras do libro de Galicia** unha das súas principais fontes de difusión pública e de negocio comercial.
-
- ✓ Neste ano **ampliase a colaboración cos profesionais libbreiros** co obxectivo de espallar este formato comercial a máis localidades galegas, ao tempo que se favorece a creación de ferramentas dixitais para a comunicación pública de actividades e eventos nas librarías de Galicia.

AXENDA CULTURAL DAS LIBRARÍAS GALEGAS E AMPLIACIÓN DAS FEIRAS DO LIBRO

NOVIDADE

Axenda cultural das librarías galegas e ampliación das feiras do libro

NOVIDADE

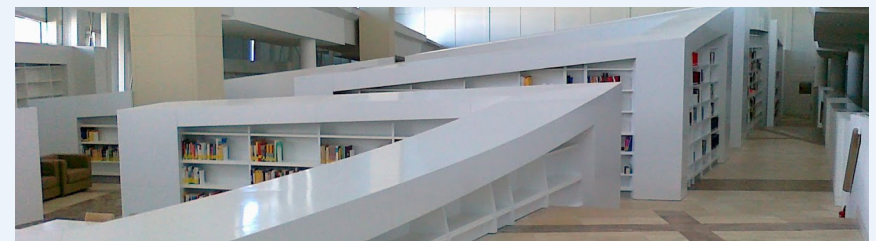
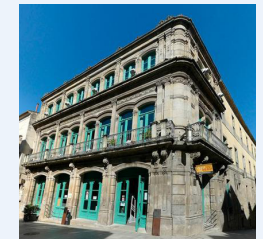
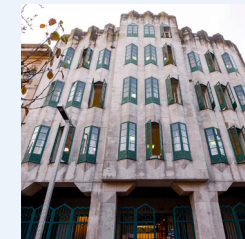
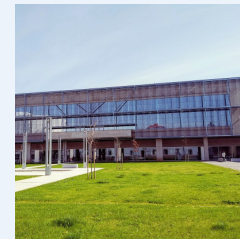
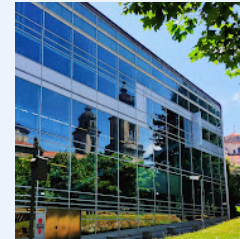
Descrición:

- ✓ A posta en marcha da Axenda Cultural en liña da Federación de Librarías de Galicia, co apoio da Xunta de Galicia, ten como obxectivo recompilar a actividade que as librarías galegas desenvolven ao longo do ano, desde clubs de lectura ata presentacións de libros, pasando por eventos infantís ou coloquios.
- ✓ A maiores, desenvólvese o calendario das feiras do Libro, que consiste nun circuíto de 14 feiras do libro por todo Galicia desde abril ao mes de agosto que apoia os libeiros e ao sector editorial ao mesmo tempo que se dinamiza a lectura entre todos os públicos.

LOCALIDADE	DATAS
Ferrol	21 ao 23 de abril
Santiago de Compostela	29 de abril ao 7 de maio
O Porriño	11 ao 14 de maio
Lugo	16 ao 20 de maio
Vilalba	2 ao 4 de xuño
Ourense	7 ao 10 de xuño
Redondela	15 ao 18 de xuño
Vigo	23 ao 29 de xuño
Ponteareas	13 ao 16 de xullo
Rianxo	22 ao 25 de xullo
A Coruña	1 ao 10 de agosto
Viveiro	12 ao 15 de agosto
Foz	17 ao 20 de agosto
Monforte de Lemos	23 ao 26 de agosto

3.5. Apoio desde as bibliotecas públicas

- ✓ As bibliotecas públicas de Galicia son un **dinamizador imprescindible** do sector do libro...
 - » Ao ser o libro o centro das liñas de acción nas políticas de dinamización bibliotecaria.
.....
 - » Os investimentos realizados en mellora das coleccións e na realización de actividades de difusión cultural.
.....
 - » As actividades de dinamización da lectura.

Alguns datos das bibliotecas públicas galegas en 2022

1.703.367

Préstamos na Rede de Bibliotecas de Galicia (RBG)

7.907

Actividades nas bibliotecas da RBG

708

Actividades de dinamización lectora no programa "Ler Conta Moito"

303

Bibliotecas públicas na RBG

819.024

Persoas usuarias na RBG

Novas liñas de actuación

NOVO SERVIZO DE BIBLIOTECA MÓBIL EN COLABORACIÓN COS CONCELLOS QUE NON DISPOÑEN
DESTE EQUIPAMENTO CULTURAL: A FURGOTECA

NOVIDADE

- ✓ Ofrece **préstamo de libros, revistas e outros materiais**; asesoramento e recomendacións de lectura; xestión de carnés de usuario/a; formación, acompañamento e resolución de dúbidas no eido dixital; e **organización de actividades culturais**: obradoiros, clubs de lectura, contacontos, certames etc.
- ✓ Desenvólvese en **vinde concellos** nas provincias de Lugo e Ourense.
 - » En Lugo: Baleira, Cevantes, Folgoso do Courel, O Incio, Navia de Suarna, Negueira de Muñiz, As Nogais, Pedrafita do Cebreiro, Samos e Triacastela.
 - » En Ourense: Baltar, Os Blancos, Calvos de Randín, Castrelo do Val, Cualedro, A Gudiña, Laza, Oímbra, Trasmiras e Vilardevós.

Novas liñas de actuación

CLUB DE LECTURA DE GALICIA

NOVIDADE

- ✓ Servizo de **apoio e coordinación** aos **clubs de lectura nas bibliotecas públicas galegas** a través da proporción de fondos para o seu desenvolvemento.

Outras liñas de axudas e colaboracións

- ✓ **A entidades locais de Galicia para a programación de actividades de dinamización da lectura** “Ler conta moito” nas bibliotecas e/ou axencias de lectura públicas de titularidade municipal, integradas na rede de bibliotecas públicas de Galicia

-
- ✓ **A concellos de Galicia para a dotación de novidades editoriais en galego** en formato físico e mellora das coleccións bibliográficas, destinadas ás bibliotecas públicas municipais integradas na rede de bibliotecas de Galicia.

Adquisición de publicacións nas bibliotecas xestionadas pola Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades.

4

INVESTIMENTO

4. Investimento

Novas accións:

CONCEPTO	IMPORTE
Residencias literarias na Illa de San Simón	30.000,00 €
Laboratorio para a innovación en LIX – CSIC	70.000,00 €
Observatorio de Literatura Infantil e Xuvenil de Galicia	50.000,00 €
Edición de novos materiais: lectura fácil	150.000,00 €
Edición de novos materiais: audiolibros	
Bolsas para residencias literarias fóra de Galicia	30.000,00 €
Acordo coas editoras galegas para a asistencia a feiras internacionais	35.000,00 €
Axenda cultural das librarías galegas	150.000,00 €
Ampliación das feiras do libro de Galicia	
Furgoteka	245.000,00 €
Club de Lectura de Galicia	25.000,00 €
TOTAL	785.000,00 €

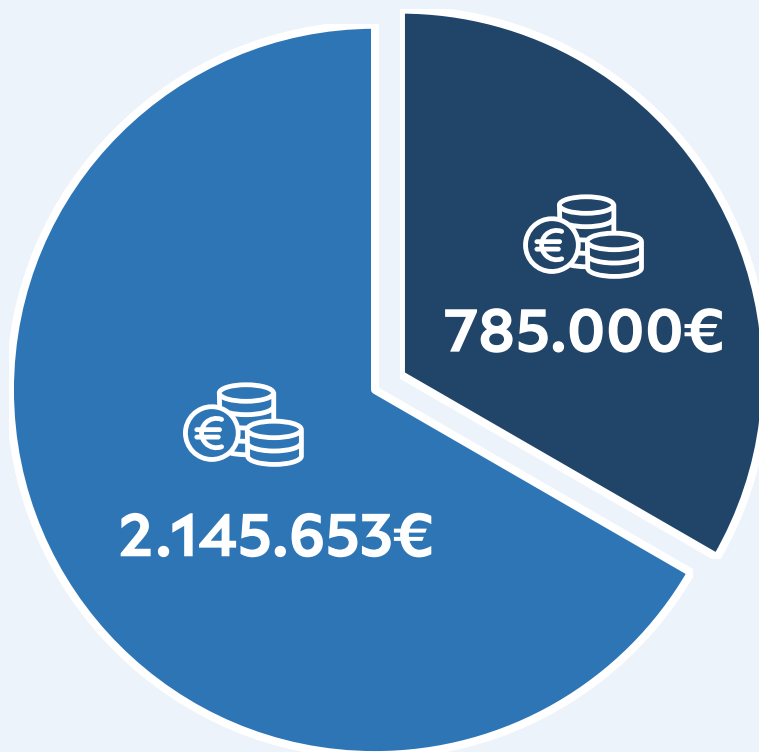
Accións consolidadas:

CONCEPTO	IMPORTE
Programación de actividades de dinamización da lectura “Ler conta moito” nas bibliotecas integradas na rede de bibliotecas públicas de Galicia	195.000,00 €
Axudas para a dotación de novidades editoriais en galego en formato físico e mellora das coleccións bibliográficas nas bibliotecas públicas municipais integradas na rede de bibliotecas de Galicia	550.000,00 €
Axudas para o sector editorial galego relativas a gastos de edición, distribución e comercialización das publicacións editoriais	200.000,00 €
Axudas ao libro galego para a tradución para outras linguas de obras publicadas orixinariamente en galego e á tradución para o galego de obras publicadas orixinariamente noutras linguas	200.000,00 €
Adquisición de publicacións nas bibliotecas xestionadas pola Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades	270.000,00 €
Axudas para a participación de persoas escritoras, ilustradoras e tradutoras nas actividades realizadas nas feiras e mercados do libro fóra de Galicia	30.000,00 €
Axudas para a edición en lingua galega de recursos didácticos curriculares para niveis non universitarios	200.000,00 €
Programa Nortear de cooperación cultural Galicia-Norte de Portugal	50.000,00 €

Accións consolidadas:

Convenios coa Asociación Galega de Editoras, coa Asociación de Escritores en Lingua Galega, coa Asociación Galega do Libro Infantil e Xuvenil, coa Asociación de Profesionais da Ilustración; colaboracións para a Gala Follas Novas do Libro Galego, o portal Web Portico of Galician Literature, para premio literarios, o obradoiro de Tradución Poética "Con barqueira e remador" en San Simón e de creación literaria na Cidade da Cultura de Galicia, a Residencia literaria para tradutores galegos e o intercambio poético en residencia Aodh Ruadh Ó Domhnaill (Galicia – Irlanda)	165.000,00 €
Participación nas principais feiras internacionais do libro	135.653,00 €
Adquisición de produtos e licenzas para a lectura dixital na plataforma GaliciaLe de préstamo electrónico	150.000,00€
TOTAL	2.145.653,00 €

Impulso do libro galego no Plan Xeracion Cultura: 2,93M€

11

ACCIÓNs NOVAS

- Investimento en accións consolidadas
- Investimento en novas accións

2,930,653€

INVESTIMENTO TOTAL

5

RETOS E DESAFÍOS

5. Retos e desafíos

- ✓ Un dos principais desafíos do libro galego é **adecuarse ás novas realidades do consumo e do acceso cultural**. Estas tenden a desprazar o libro como primeira vía de acceso ao coñecemento. Por iso, faise preciso que as familias, os centros educativos e as administracións públicas coordinen liñas de actuación para que a lectura e os libros formen parte das ferramentas e das capacidades básicas da sociedade galega.
-
- ✓ Ademais, é necesario seguir aprofundando na **transformación dixital dos sectores do libro galego**, un proceso que xa está en marcha e que beneficia tanto a produción como a comunicación cos públicos e lectores/as.

- ✓ A próxima aprobación e posta en marcha do **plan para a dinamización da lectura pública de Galicia** apostará por consolidar as comunidades de persoas lectoras.
- ✓ O desenvolvemento do sector do libro precisa tamén de estratexias para a **creación e difusión dos xéneros literarios menos visibles e accesibles**, que cubran ocos e creen novos espazos, necesidades e persoas lectoras.
- ✓ A **aposta polas librarías de Galicia**, como canle principal das actividades de promoción do libro galego, favorece dispoñer dunha plataforma de gran capacidade para chegar a boa parte do territorio.
- ✓ O **turismo literario** é unha das liñas de promoción do libro galego e dos seus creadores que debe ser explorado polos axentes do sector.

XUNTA DE GALICIA

**CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN, FORMACIÓN
PROFESIONAL E UNIVERSIDADES**

DIRECCIÓN XERAL DE CULTURA
EDIFICIO ADMINISTRATIVO SAN CAETANO, S/N,
BLOQUE III, 2º ANDAR
15781 SANTIAGO DE COMPOSTELA

TELÉFONO 981 544 813/814
direccion.xeral.cultura@xunta.gal

**XUNTA
DE GALICIA**